

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžik/3/2019
Identifikačné číslo spisu: 1016201553
Dátum vydania rozhodnutia: 15.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Čanádyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1016201553.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD., v právnej veci žalobcu: Ochranca práv spotrebiteľov, občianske združenie, so sídlom Horná 15, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 42 395 593, právne zastúpený: Lexpert s.r.o., so sídlom Horná 15, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 45 976 856, proti žalovanému: Krajský súd v Bratislave, so sídlom Záhradnícka 10, 813 66 Bratislava, IČO: 00 215 759 o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného Spr. 6112/16 zo dňa 30.06.2016, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S/161/2016-61 zo dňa 15. mája 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S/161/2016-61 zo dňa 15. mája 2018 m e n í tak, že z r u š u j e rozhodnutie žalovaného Spr. 6112/16 zo dňa 30. júna 2016 a v e c v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov prvostupňového a kasačného konania v plnom rozsahu.

Žalovanému právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na krajskom súde

1. Krajský súd v Bratislave rozsudkom (ďalej aj „správny súd“, „krajský súd“) č.k. 5S/161/2016-61 zo dňa 15.05.2018 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“, „rozsudok správneho súdu“, „napadnutý rozsudok“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného Spr. 6112/16 zo dňa 30.06.2016 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“, „napadnuté rozhodnutie“).

2. Napadnutým rozhodnutím žalovaný rozhodol o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava IV č. Spr. 6028/16 zo dňa 30.05.2016 (ďalej aj ako „prvostupňové rozhodnutie“), ktorý podľa

§ 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z.z.“) odmietol žiadosť žalobcu zo dňa 19.05.2016 o sprístupnenie informácií o „živých“ súdnych konaniach (s výnimkou exekučných konaní), vedených na Okresnom súde Bratislava IV, v ktorých ako účastníci vystupujú v žiadosti označené právnické osoby, prevažne banky. Žalovaný napadnutým rozhodnutím zamietol odvolanie žalobcu a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

3. Krajský súd v napadnutom rozsudku uviedol, že z obsahu pripojeného administratívneho spisu žalovaného zistil, že dňa 24.05.2016 doručil žalobca Okresnému súdu Bratislava IV žiadosť o poskytnutie informácií, v ktorej uviedol, že je občianskym združením, ktorého hlavným cieľom je ochrana spotrebiteľov na území Slovenskej republiky, najmä ochrana finančných spotrebiteľov v súvislosti s ponúkaním alebo poskytovaním finančných služieb a ďalších obchodov na finančnom trhu, ktorým realizuje v zmysle ust. § 3 ods. 5 a § 25 ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. Za účelom naplnenia tohto cieľa žalobca teda požiadal Okresný súd Bratislava IV o informácie o všetkých živých súdnych konaniach týkajúcich sa každej z uvedených spoločností (body 1. - 8. žiadosti) s výnimkou exekučných konaní (register Er), ktoré žiadal zaslať na adresu žalobcu v rozsahu:

- identifikácia žalobcu a žalovaného (meno, priezvisko, bydlisko, resp. obchodné meno, sídlo),
- dátum podania žaloby,
- číslo konania,
- predmet konania.

4. Žalobca svoju žiadosť považoval za dôvodnú, poukazujúc na vývoj súdnej praxe. O žiadosti žalobcu rozhodol Okresný súd Bratislava IV dňa 30.05.2016 rozhodnutím pod Spr. 6028/2016, ktorým žiadosť žalobcu podľa § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z. odmietol. O následnom odvolaní žalobcu rozhodol žalovaný napadnutým rozhodnutím zo dňa 30.06.2016, pod Spr. 6112/16, ktorým žalovaný odvolanie žalobcu zamietol a rozhodnutie Okresného súdu Bratislava IV potvrdil.

5. Správny súd konštatoval, že zákon č. 211/2000 Z.z. v ust. § 4 ods. 3, 4 vymedzil pojem „zverejnená informácia“ a „sprivodná informácia“ a v § 5 ods. 1 upravil povinné zverejňovanie informácií povinnej osoby podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 211/2000 Z.z. Zo znenia zákona č. 211/2000 Z.z. však podľa neho nemožno vyvodzovať, že informáciou je aj poskytovanie obsahu spisov, prípadne, že informáciou by malo byť (štatistické) spracovanie údajov zo stoviek spisov podľa požiadaviek, resp. pokynov toho, kto o poskytnutie informácie žiada. Takisto zo zákona č. 211/2000 Z.z. nevyplýva jeho využívanie na získanie takých informácií, ktoré by následne žiadateľ (resp. iné subjekty) využil, napr. pri svojej podnikateľskej činnosti alebo inak na získanie majetkového alebo iného prospechu, ani možnosť (tretích osôb) získania napríklad rôznych dokumentov o právnych úkonoch, ktoré sú súhrnom množstva údajov či dohôd a postupov rozličného charakteru, požívajúcich rôznu právnu ochranu. Rovnako z neho pre povinnú osobu nevyplýva povinnosť získavať, vyžadovať, zhromažďovať, vyhodnocovať, vyhľadávať alebo dokonca spracovávať materiály, požadované žalobcom ako žiadateľom o informáciu, ak sa v ich originálnej podobe v jeho dokumentácii nenachádzajú ani, že by povinné osoby museli vykonávať na žiadosť oprávnených osôb také úkony, ktoré nesmerujú k výkonu ich právomoci, alebo realizovať šetrenia, či kontrolnú alebo vyhodnocovaciu činnosť na požiadanie oprávnených osôb. Oprávnené osoby môžu požadovať len informácie o takých im neznámych skutočnostiach, ktoré má povinná osoba k dispozícii a ktoré je na žiadosť povinná poskytnúť. Rozširujúci výklad, podľa ktorého by povinná osoba musela spracovávať údaje do inej formy, ako je tá, v ktorej sa nachádzajú alebo poskytovať oprávnenej osobe kompletne podklady, ktoré má k dispozícii, by žiadosť o poskytnutie informácie v skutočnosti zmenil na pokyn nadriadeného, čo nebolo a nie je účelom zákona č. 211/2000 Z.z. Žiadosť o poskytnutie informácie má podľa krajského súdu za cieľ sprístupniť verejnosti jej neznáme údaje vo veciach verejných bez toho, aby sa žiadosť stala pokynom na výkon určitých činností alebo postupu povinnej osoby. Marila by sa tým výkonná aj riadiaca funkcia nadriadených, kontrolných alebo dozor vykonávajúcich orgánov a do výkonu verejnej správy by zasahovali subjekty, ktoré za jej činnosť

nezodpovedajú a ani ju nevykonávajú (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Sžo/81/2015 zo dňa 15.11.2017).

6. Z uvedeného, podľa správneho súdu, vyplynulo, že žiadosť o poskytnutie informácie v danej veci, ktorej presné znenie je uvedené v bode 1 napadnutého rozsudku, je flagrantnou ukážkou požiadaviek, na ktoré sa zákon č. 211/2000 Z.z. nevzťahuje. V prípade, ak na základe žiadosti žalobcu bol Okresný súd Bratislava IV, ako prvostupňový správny orgán, povinný poskytnúť žalobcovi informáciu o súdnom konaní, bolo potrebné použiť § 64 ods. 1 a 2 vyhlášky č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy (ďalej ako „vyhláška č. 543/2005 Z.z.“). Pri vybavovaní žiadosti žalobcu by postup podľa zákona č. 211/2000 Z.z. prichádzal do úvahy len v prípade, ak by z obsahu žiadosti žalobcu bolo možné odvodiť jeho požiadavku podľa zákona č. 211/2000 Z.z. Z obsahu žiadosti žalobcu jednoznačne vyplýva, že sa domáhal poskytnutia predmetných informácií zo súdnych spisov podľa zákona č. 211/2000 Z.z. a keďže jeho žiadosti podľa tohto zákona nebolo možné vyhovieť z vyššie uvedených dôvodov a nutnosti postupu podľa § 64 ods. 1 a 2 uvedenej vyhlášky, podľa názoru správneho súdu správne orgány oboch stupňov postupovali správne, keď odmietli žalobcovi poskytnúť požadované informácie podľa zákona č. 211/2000 Z.z.

7. Správny súd tiež konštatoval, že pri poskytovaní informácie evidenčného charakteru (teda spisová značka, dátum podania žaloby, meno, priezvisko, bydlisko resp. obchodné meno žalobcu a žalovaného a predmet konania) je potrebné postupovať podľa ustanovení vyhlášky č. 543/2005 Z.z., lebo žiadosť žalobcu smeruje k výkonu súdnictva a nie k poskytovaniu informácií podľa zákona č. 211/2000 Z.z. Pritom správny súd poukázal na položku 24a Sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej za vyhotovenie úradného osvedčenia o skutočnostiach známych zo súdnych spisov je žalobca povinný zaplatiť poplatok 2,50 EUR. Žalovaný preto podľa krajského súdu správne konštatoval, že ak sa žalobca domáhal poskytnutia informácií podľa zákona č. 211/2000 Z.z., bolo potrebné postupovať tak, ako rozhodol prvostupňový správny orgán (Okresný súd Bratislava IV), a teda poskytnutie informácií odmietnuť, pričom žalobca môže podať žiadosť o lustráciu ním požadovaných údajov v Informačnom centre Okresného súdu Bratislava IV, ktorá je však podmienená úhradou uvedeného súdneho poplatku alebo vydaním rozhodnutia o oslobodení od súdnych poplatkov.

8. Záverom správny súd uviedol, že v konaní o poskytnutie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z.z. sa správne orgány podrobne zaoberali námietkami žalobcu, ktorý nepreukázal konkrétne porušenie alebo ohrozenie svojich subjektívnych práv, ani nesplnenie zákonných podmienok pre vydanie napadnutého správneho rozhodnutia, či porušenie ustanovení správneho poriadku pri vykonávaní a hodnotení dôkazov. Nesúhlas žalobcu s právnym názorom správnych orgánov a jeho neprijateľnosť pre žalobcu nebola podľa správneho súdu v danej veci právne relevantnou námietkou, ktorá by mohla niečo zmeniť na skutkových zisteniach a právnych záveroch správnych orgánov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti správny súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol podľa § 190 SSP a žalovanému napriek úspechu v konaní nárok na náhradu trov konania nepriznal.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti

9. Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave podal riadne a včas kasačnú sťažnosť žalobca (ďalej aj ako „sťažovateľ“) z dôvodov ustanovených v § 440 ods. 1 písm. f/, písm. g/, písm. h/ a žiadal rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že súd napadnuté rozhodnutia zruší a vec vráti prvostupňovému správne orgánu na ďalšie konanie.

10. V kasačnej sťažnosti sťažovateľ dôvodil, že správny súd sa v napadnutom rozhodnutí obzvlášť nevysporiadal s argumentami žalobcu, ktoré boli obsiahnuté v jeho vyjadrení zo dňa 02.05.2018 k vyjadreniu žalovaného k žalobe, v dôsledku čoho dospel k nesprávnemu rozhodnutiu. Uvedenými argumentami žalobca namietal potvrdenie rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu o odmietnutí jeho žiadosti podanej v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. žalovaným a zamietnutie jeho odvolania.

Uvedeným postupom mali byť podľa sťažovateľa porušené jeho práva.

11. Za rozhodujúce pochybenie sťažovateľ považuje nesprávne vyhodnotenie jeho žiadosti ako žiadost' o úradné potvrdenie o skutočnostiach známych zo súdneho spisu v zmysle § 64 ods. 1 vyhlášky 543/2005 Z.z. a jej neposúdenie v zmysle zákona o slobode informácií, čím orgány verejnej správy aplikovali na žiadost' nesprávny právny predpis.

12. Sťažovateľ ďalej uviedol, že svojou žiadosťou nežiadal o informácie z konkrétnych súdnych spisov, ale len o informácie z informačného systému súdu, súdnych registrov, ktoré majú evidenčný charakter. Ak bol prvostupňový správny orgán a žalovaný názoru, že žiadal informácie vo väčšom rozsahu ako mal nárok, mohli podľa neho vylúčiť niektoré kategórie informácií. Zároveň sťažovateľ poukázal na fakt, že súdy s výslovným odkazom na zákon o slobode informácií majú najmä povinnosť sprístupňovať verejnosti aj neprávoplatné rozhodnutia vrátane rozhodnutí, ktoré nie sú rozhodnutiami vo veci samej.

13. Nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom videl sťažovateľ aj v tom, že v bode 32. napadnutého rozsudku konštatoval, že zo zákona o slobode informácií nevyplýva povinnosť poskytovať obsah spisov, v ktorom ohľade neprihliadol na relevantné ustanovenie § 82a zákona o súdoch odkazujúceho na zákon o slobode informácií.

14. Krajský súd podľa sťažovateľa postupoval v rozpore so základnými princípmi konania zabezpečujúcimi, okrem iného, účastníkom konania rovné postavenie, keď akceptoval argumentáciu žalovaného a nevysporiadal sa so zásadnou protiargumentáciou žalobcu.

15. Sťažovateľ taktiež vyjadril nesúhlas s konštatovaním správneho súdu v odseku 35 napadnutého rozsudku, kde uviedol, že žiadost' žalobcu mala byť vybavená podľa vyhlášky č. 543/2005 Z.z., pretože jeho žiadost' bola žiadosťou podľa zákona o slobode informácií.

16. Záverom sťažovateľ namietal nevysporiadanie sa správneho súdu s odklonom od ustálenej súdnej praxe a navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší napadnuté správne rozhodnutia a vec vráti prvostupňovému správne mu orgánu na ďalšie konanie.

17. Ku kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný podaním z 25.10.2018, v ktorom navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

III.

Konanie na kasačnom súde

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti (453 ods. 1 a 2 SSP). Kasačný súd rozhodol o kasačnej sťažnosti bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP). Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v lehote najmenej piatich dní pred jeho vyhlásením (§ 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

19. Kasačný súd po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu a napadnutého rozsudku správneho súdu mal preukázané, že žalobca sa žiadosťou o poskytnutie informácie zo dňa 19.05.2016, doručenou Okresnému súdu Bratislava IV dňa 24.05.2016, podľa zákona č. 211/2000 Z.z. domáhal sprístupnenia informácií o živých súdnych konaniach vedených na uvedenom súde, v ktorých vystupujú ako účastníci:

- Československá obchodná banka a.s.,
- OTP banka Slovensko a.s.,
- Poštová banka a.s.,
- Slovenská sporiteľňa a.s.,
- Tatra banka a.s.,

- UniCredit Czech Republic and Slovakia a.s.,
- Všeobecná úverová banka a.s.,
- Consumer Finance Holding a.s.,

s označením sídla uvedených obchodných spoločností z dôvodu, že v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. sa ako združenie môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania, odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom a v zmysle § 25 ods. 1 písm. a/ môže združenie podať návrh na vydanie predbežného opatrenia príslušnému orgánu dozoru alebo návrh na začatie konania na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov s poukazom na § 21 ods. 1 uvedeného zákona. Tieto informácie v živých spisoch žiadal poskytnúť tak, aby zahŕňali identifikáciu žalobcu a žalovaného, meno, priezvisko, bydlisko, resp. obchodné meno, sídlo, dátum podania žaloby, číslo konania a predmet konania.

20. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí, v súlade s názorom prvostupňového správneho orgánu, vyslovil právny názor, že na vybavenie žiadosti žalobcu nemožno aplikovať priamo zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám, pretože povinná osoba nemôže v rámci zákona o slobodnom prístupe k informáciám obchádzať ustanovenia osobitných zákonov, ktoré sú vo vzťahu k tomuto zákonu *lex specialis*, keď podľa vyhlášky č. 543/2005 Z.z. s poukazom na § 64 ods. 1 a § 195 ods. 1 a 6 ako aj podľa zákona č. 71/1992 Zb. položka 24a a poskytovanie uvedených informácií realizuje na základe písomnej žiadosti informačné centrum Okresného súdu Bratislava IV a ich poskytnutie je s poplatením podľa zákona č. 71/1992 Zb. Požadované informácie sa týkajú aj osobných údajov fyzických osôb a tieto môže žiadateľ získať, konštatuje žalovaný v rozhodnutí žalovaného, mimo režim zákona č. 211/2000 Z.z., a to postupom podľa § 44 ods. 1, 2 OSP v spojení s § 64 a § 195 vyhlášky č. 543/2005 Z.z.

21. Z dôvodov napadnutého rozsudku správneho súdu vyplýva, že správny súd sa s názorom žalovaného stotožnil a v bode 35 zdôraznil, že pri poskytovaní informácií evidenčného charakteru - spisová značka, dátum podania žaloby, meno, priezvisko, bydlisko, resp. obchodné meno žalobcu a žalovaného a predmet konania, o ktoré žiadal žalobca v podanej žiadosti, treba postupovať podľa vyhlášky č. 543/2005 Z.z., lebo žiadosť žalobcu smeruje k výkonu súdництва a nie k poskytnutiu informácie podľa zákona č. 211/2000 Z.z., pričom je potrebné aplikovať položku č. 24a Sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej za vyhotovenie úradného osvedčenia o skutočnostiach známych zo súdnych spisov je vyrubovaný poplatok 2,50 EUR, ktorý je žiadateľ povinný zaplatiť pri podaní žiadosti. Konštatoval, že žalobcovi nebráni nič podať žiadosť o lustráciu ním požadovaných údajov, podmienenú úhradou súdneho poplatku alebo vydaním rozhodnutia o oslobodení od platenia súdnych poplatkov, v informačnom centre Okresného súdu Bratislava IV.

22. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. s účinnosťou k 30.06.2016, osobami povinnými podľa tohto zákona sprístupňovať informácie (ďalej len „povinné osoby“) sú štátne orgány, obce, vyššie územné celky ako aj tie právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, a to iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti.

23. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. každý má právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii.

24. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z.z. informácie sa sprístupňujú bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje.

25. Podľa § 9 ods. 1 zákona o slobode informácií informácie, ktoré sa dotýkajú osobnosti a súkromia fyzickej osoby, písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy povinná osoba sprístupní len

vtedy, ak to ustanovuje osobitný zákon, alebo s predchádzajúcim písomným súhlasom dotknutej osoby. Ak dotknutá osoba nežije, taký súhlas môže poskytnúť jej blízka osoba. Ustanovenia osobitných predpisov tým nie sú dotknuté.

26. Podľa § 9 ods. 2 zákona o slobode informácií informácie o osobných údajoch fyzickej osoby, ktoré sú spracúvané v informačnom systéme za podmienok ustanovených zákonom, povinná osoba sprístupní len vtedy, ak to ustanovuje zákon, alebo na základe predchádzajúceho písomného súhlasu dotknutej osoby. Ak dotknutá osoba nemá spôsobilosť na právne úkony, taký súhlas môže poskytnúť jej zákonný zástupca. Ak dotknutá osoba nežije, taký súhlas môže poskytnúť jej blízka osoba.

27. Podľa § 12 zákona o slobode informácií všetky obmedzenia práva na informácie vykonáva povinná osoba tak, že sprístupní požadované informácie vrátane sprievodných informácií po vylúčení tých informácií, pri ktorých to ustanovuje zákon. Oprávnenie odmietnuť sprístupnenie informácie trvá iba dovtedy, kým trvá dôvod nesprístupnenia.

28. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z., ak povinná osoba poskytne žiadateľovi požadované informácie v rozsahu a spôsobom podľa § 16 v zákonom stanovenej lehote, urobí rozhodnutie zápisom v spise. Proti takému rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

29. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z., ak povinná osoba žiadosti nevyhovie hoci len sčasti, vydá o tom v zákonom stanovenej lehote písomné rozhodnutie. Rozhodnutie nevydá v prípade, ak žiadosť bola odložená (§ 14 ods. 3).

30. Podľa § 1 zákona o ochrane osobných údajov tento zákon upravuje

- a) ochranu práv fyzických osôb pred neoprávneným zasahovaním do ich súkromného života pri spracúvaní ich osobných údajov,
- b) práva, povinnosti a zodpovednosť pri spracúvaní osobných údajov fyzických osôb,
- c) postavenie, pôsobnosť a organizáciu Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“).

31. Podľa § 2 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov tento zákon sa vzťahuje na každého, kto spracúva osobné údaje, určuje účel a prostriedky spracúvania alebo poskytuje osobné údaje na spracúvanie.

32. Podľa § 4 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov osobnými údajmi sú údaje týkajúce sa určenej alebo určiteľnej fyzickej osoby, pričom takou osobou je osoba, ktorú možno určiť priamo alebo nepriamo, najmä na základe všeobecne použiteľného identifikátora alebo na základe jednej či viacerých charakteristík alebo znakov, ktoré tvoria jej fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu.

33. Podľa § 10 ods. 3 písm. f/ a g/ zákona o ochrane osobných údajov prevádzkovateľ spracúva osobné údaje bez súhlasu dotknutej osoby aj vtedy, ak spracúvanie osobných údajov je nevyhnutné na splnenie dôležitej úlohy realizovanej vo verejnom záujme, alebo spracúvanie osobných údajov je nevyhnutné na ochranu práv a právom chránených záujmov prevádzkovateľa alebo tretej strany, najmä osobné údaje spracúvané v rámci ochrany majetku, finančných alebo iných záujmov prevádzkovateľa a osobné údaje spracúvané na zabezpečenie bezpečnosti prevádzkovateľa prostredníctvom kamier alebo obdobných systémov; to neplatí, ak pri takomto spracúvaní osobných údajov prevažujú základné práva a slobody dotknutej osoby, ktoré podliehajú ochrane podľa tohto zákona.

34. Najvyšší súd ako súd kasačný po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj napadnutého rozhodnutia žalovaného a rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, konštatuje, že právo na informácie je garantované Ústavou Slovenskej republiky, Listinou základných práv a slobôd a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podmienky, postup a rozsah slobodného prístupu k informáciám upravuje zákon o slobode informácií. Prístup k informáciám, ktorými povinná

osoba disponuje, nie je absolútny a zákon stanovuje aj isté obmedzenia prístupu k informáciám, a to v záujme ochrany práv iných osôb, ktoré môžu byť v protichodnom postavení k právu žiadateľa na informácie. Uvedené platí aj o ochrane osobných údajov fyzickej osoby, ktoré spracúva povinná osoba a ktorých sprístupnenie musí byť odôvodnené len konkrétnym normatívnym ustanovením.

35. Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje v prvom rade za potrebné vyjadriť sa k obsahu pojmu „rozhodovacia činnosť“ ustanovenom v § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 211/2000 Z.z.. Kasačný súd konštatuje, že vývoj súdnej praxe obsah pojmu ustálil tak, že do tohto pojmu nepatria evidenčné informácie zo súdnych registrov, pri zachovaní princípov ochrany osobných údajov fyzických osôb, preto nemôže súhlasiť so závermi krajského súdu obsiahnutými v ods. 34, 35 napadnutého rozsudku. Správne orgány a krajský súd nesprávne vyhodnotili žiadosť žalobcu ako žiadosť o úradné potvrdenie o skutočnostiach známych zo súdneho spisu v zmysle § 64 ods. 1 vyhlášky č. 543/2005 Z.z., spoplatnené podľa osobitného predpisu - Položka 24a a 28 sadzovníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. Najvyšší súd SR vníma fakt, že vzhľadom na množstvo registrov súdu môže byť časovo náročné dohľadať žalobcom požadované informácie vzhľadom na žalobcom zadané kritériá, avšak zákon č. 211/2000 Z.z. ukladá povinnej osobe povinnosť poskytnúť informácie, po zvážení neexistencie zákonných dôvodov na ich neposkytnutie, bez ohľadu na danú skutočnosť, s tým, že je v pôsobnosti povinnej osoby zabezpečiť si personálne, resp. iné prostriedky na zabezpečenie vybavenia žiadosti o sprístupnenie informácií v požadovanom rozsahu a v zákonnej lehote.

36. Kasačná sťažnosť je podľa kasačného súdu, tiež dôvodná vo vzťahu k námietke žalobcu, že krajský súd sa nevysporiadal s odklonom od ustálenej súdnej praxe, na ktorú poukázal žalobca vo vyjadrení zo dňa 02.05.2018. Krajský súd síce poukázal na skoršiu rozhodovaciu prax (2Sžo/81/2018 z 15.11.2017), avšak vtedajšie právne závery boli aktuálnou súdnou praxou prekonané (napr. 2SŽi/7/2016 z 22.11.2018, 5SŽik/4/2019 z 02.06.2020).

37. Kasačný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že zákon č. 211/2000 Z.z. pojem „informácia“ nedefinuje. Podľa obsahu slova je informáciou správa, údaj alebo poučenie, ktoré fyzická osoba alebo právnická osoba odovzdáva inej fyzickej alebo právnickej osobe a dovtedy jej nebola známa. Informácia je základom vzájomného vymieňania údajov, ktoré má za cieľ získanie nového poznania. Informáciou je aj štatistické spracovanie údajov.

38. Žalobcom požadované informácie majú evidenčný charakter, sú informáciami zo súdnych registrov, ktoré sú povinnou osobou evidované v informačnom systéme (súdny manažment), z ktorého vie informácie aj získať. Po zadaní strany, resp. účastníka konania a príslušného registra môže povinná osoba dohľadať všetky súdne konania prebiehajúce na konkrétnom súde a takýto zoznam je možné z aplikácie vytlačiť. Daný zoznam môže predstavovať informáciu, s ktorou žiadateľ môže pracovať, aj po vylúčení informácií na ktoré sa vzťahuje obmedzenie. Kasačný súd však poukazuje na § 9 až 13 zákona č. 211/2000 Z.z., najmä v súvislosti s ochranou osobnosti a osobných údajov. Dôvody, z ktorých povinné osoby pri obmedzení práva na informácie vychádzajú, musia byť relevantné, dostatočné a presvedčivo zistené a nevyhnutnosť každého obmedzenia musí byť riadne a presvedčivo preukázaná.

39. V súvislosti poskytnutím údajov vo vzťahu k fyzickým osobám upriamuje kasačný súd pozornosť na recitál 26 SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 95/46/EC z 24. októbra 1995 o ochrane jednotlivcov pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov „keďže zásady ochrany sa musia vzťahovať na všetky informácie týkajúce sa identifikovanej alebo identifikovateľnej osoby; keďže k určeniu, či je osoba identifikovateľná, by sa mali vziať do úvahy všetky prostriedky, u ktorých je primeraná pravdepodobnosť, že ich využije kontrolór, alebo ľubovoľná iná osoba na identifikáciu príslušnej osoby; keďže zásady ochrany sa nebudú vzťahovať na údaje poskytnuté anonymne, a to tak, že predmet údajov sa už nebude dať identifikovať; keďže zásady správania v zmysle článku 27 môžu byť užitočným nástrojom na poskytnutie poradenstva, pokiaľ ide o spôsoby, ako sa môžu údaje poskytovať anonymne a uchovávať vo forme, v ktorej nie je možné identifikovať predmet údajov; (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 10SŽik/2/2017 zo dňa 19.06.2019).

40. V súvislosti poskytnutím údajov vo vzťahu k právnickým osobám, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, či údaje o spoločníkoch a štatutárnych zástupcoch sú osobnými údajmi podliehajúcimi ochrane kasačný súd poukazuje taktiež na závery obsiahnuté vo vyššie uvedenom rozsudku sp.zn. 10Sžik/2/2017: “Pri poskytnutí informácií týkajúcich sa právnických osôb, je samozrejme potrebné skúmať, či sa nejedná o informácie týkajúce sa v konečnom dôsledku identifikovateľných fyzických osôb. Teda je potrebné aplikovať test primeranej pravdepodobnosti a zodpovedať otázku, či existuje primeraná pravdepodobnosť, že poskytnuté údaje budú použité na identifikáciu fyzickej osoby (tento test vykladal Súdny dvor Európskej únie v rozhodnutí zo dňa 19. októbra 2014, C-582/14, vo veci Patrick Breyer proti Bundesrepublik Deutschland). Odpoveď na takúto otázku je závislá od viacerých faktorov vystupujúcich v konkrétnom prípade, a bude sa zrejme líšiť aj v závislosti od toho, či sa poskytnutá informácia týka viacosobových spoločností alebo sa týka jednoosobovej spoločnosti s ručením obmedzeným. Napríklad, ak by sa informácia mala týkať spoločnosti s ručením obmedzeným s jediným spoločníkom a konateľom, ktorým by bola tá istá fyzická osoba, v určitom kontexte by mohlo ísť o informáciu, ktorá sa v reálnom živote týka fakticky iba tejto fyzickej osoby. Na druhej strane, ak by sa informácia týkala právnickej osoby, ktorá má viacero alebo mnohých členov v orgánoch spoločnosti alebo zamestnancov (napr. akciová spoločnosť), nemuselo by ísť o informáciu týkajúcu sa konkrétnej fyzickej osoby. Tieto príklady však nemusia platiť absolútne, nakoľko musia byť posudzované v kontexte danej situácie, a to prostredníctvom testu primeranej pravdepodobnosti podľa recitálu 26 smernice 95/46 EC rovnako tak podľa recitálu 26 GDPR. Neopomenuteľným kritériom v takejto veci bude samozrejme aj dôvod zverejnenia údajov, čiže naplnenie účelu zákona o slobode informácií. Ako už najvyšší súd uviedol, uvedené otázky neboli predmetom sporu v prejednávanej veci, avšak možno mať za to, že povinné osoby test primeranej pravdepodobnosti aplikovali a zaoberali sa otázkou, či sprístupnené informácie sa týkajú primárne právnickej osoby, alebo či vedú k identifikácii fyzickej osoby.“

41. Ostatnú námietku žalobcu o nevysporiadaní sa správneho súdu s protiargumentáciou žalobcu, kasačný súd nepovažuje za dôvodnú, nakoľko ako už bolo mnohokrát judikované, v odôvodnení súdneho rozhodnutia je potrebné objasniť skutočnosti, ktoré majú pre vec podstatný význam. Ak mal krajský súd za to, že z administratívneho a súdneho spisu jednoznačne vyplýva, že žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného je nedôvodná a túto skutočnosť uviedol v svojom rozsudku, samozrejme, s odvolaním sa na skutkové zistenia a právne posúdenie veci, je takého rozhodnutie dostatočne odôvodnené.

42. V tejto súvislosti Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m.m. IV.ÚS 112/05, I.ÚS 117/05).

43. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV.ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamena ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I.ÚS 50/04). Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd v čl. 6 ods. 1 zaručuje právo na spravodlivé súdne konanie, neustanovuje ale žiadne pravidlá pre prípustnosť dôkazov alebo spôsob, ktorým majú byť posúdené. Význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je zásadne v právomoci toho orgánu, ktorý rozhoduje o merite návrhu - inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I.ÚS 52/03). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich bude v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie účastníkov konania.

44. Nakoľko podstatná sťažostná námietka týkajúca sa výkladu pojmu „rozhodovacia činnosť“, ktorou sťažovateľ v kasačnej sťažosti spochybňoval rozsudok krajského súdu, je dôvodná a bola uplatnená žalobcom už v správnom konaní i v žalobe, Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil rozsudok krajského súdu.

45. Podľa § 462 SSP, ak kasačný súd dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy nie je v súlade so zákonom, a krajský súd žalobu zamietol, môže rozhodnutie krajského súdu zmeniť tak, že zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vec mu vráti na ďalšie konanie.

46. Najvyšší súd SR s poukazom na vyššie uvedené závery považoval námietky žalobcu vznesené v kasačnej sťažosti vo väčšej časti za dôvodné, preto rozsudok krajského súdu zmenil a zrušil rozhodnutie žalovaného, úlohou ktorého bude odstrániť uvedené pochybenia v konaní a rešpektovať vyslovený právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

47. O trovách konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 a 2 SSP v spojení s ustanoveniami § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP tak, že sťažovateľovi priznal plnú náhradu trov konania z dôvodu úspechu v konaní. Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže im zo zákona vzhľadom na výsledok konania neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.